

Sygn. akt II CSK 608/17

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku J.Z.

przy uczestnictwie H.S.

o stwierdzenie nabycia spadku po H.Z.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 lutego 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt XV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestniczki postępowania na rzecz
wnioskodawczyni kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik uczestniczki H.S. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 14 marca 2017 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik uczestniczki wskazał na potrzebę wykładni art. 1059 pkt 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w 1976 r., w celu wyjaśnienia „czy praca wykonywana przez spadkobiercę w chwili otwarcia spadku przy produkcji rolnej, należącej do działów specjalnych produkcji rolnej, której obszar wynosi mniej niż 0,5 ha stanowi pracę w gospodarstwie rolnym”.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz

z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.). Konieczne jest zatem wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.). Ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien ponadto wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, nie publ.).

Tych wymagań autor skargi kasacyjnej nie spełnił. Przedstawione w uzasadnieniu wniosku pytanie nie zostało poparte argumentacją, która świadczyłaby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Tego wymagania nie spełnia przedstawienie przez pełnomocnika uczestniczki odmiennej oceny okoliczności sprawy, niż przyjęta w zaskarżonym orzeczeniu. Uzasadnienie wniosku stanowiło w istocie polemikę z poglądem prawnym wyrażonym przez Sąd drugiej instancji na tle ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Autor skargi kasacyjnej nie przedstawił argumentów, które świadczyłyby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. W skardze nie powołano orzeczeń ani poglądów doktryny, które miałyby uzasadniać, że przedstawiony problem rzeczywiście wywołuje rozbieżność w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Powołana w skardze kasacyjnej uchwała Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 1984 r., III CZP 9/84 (OSNC 1984 nr 10, poz. 174) została podjęta na tle odmiennego stanu faktycznego, niż będący podstawą orzekania przez Sąd drugiej instancji. Wywód autora skargi kasacyjnej nie usprawiedliwiał więc twierdzenia, że w sprawie wystąpiła potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek wnioskodawczyni zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 2 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

jw